

undtagelsesvis kan udstrækkes udover den 1. Maj 1919, paabegynder Udførelsen af større Arbejder o. s. v. Der er altsaa den Forskel, at medens der efter den nugældende Lov kun skulde gives Tilskud til Udgangen af Aaret 1918, kan der efter det foreliggende Lovforslag undtagelsesvis efter den 1. Maj 1919 ydes Tilskud af Staten. Den højtærede Minister udtalte imidlertid nu ved sin Forelæggelse af Sagen, at Meningen var, at denne Lov skulde gælde til den 1. Maj 1919, og skønt det altsaa ikke staaer med de bestemte Ord i Lovforslaget, som det staaer i den gældende Lov, vil det vel være at acceptere ogsaa fra dette høje Tings Side, at dette Lovforslag udløber den 1. Maj. Naar der saa er sagt: „undtagelsesvis kan udstrækkes“, maa jeg altsaa forstaa det saaledes, at dersom der den 1. eller 2. Maj skulde være et Andragende, der ikke var blevet bevilget, kan det tages med, men dermed er det slut, og saa maa der i hvert Tilfælde fremsættes nyt Lovforslag, hvis man skal vedblive at give Tilskud.

Hensigten med Lovforslaget er jo den dobbelte, at afhjælpe Arbejdsløsheden og at skaffe Boliger; men som det ærede Medlem (Jørgen Berthelsen), der indledede Forhandlingen paa Partiet Venstres Vegne, gjorde opmærksom paa, er en Del af de Byggeforetagender, der er iværksatte, saa lidet rentegivende, at de ikke kan ventes at animere private til at tage fat paa Byggeriet, og det er vistnok ganske givet under de forhaandenværende Forhold, at Staten og Kommunen selv med den bedste Villie til at iværksætte Foretagender ikke er i Stand til at afløse det private Initiativ. De er kun i Stand til noget at afbøde Arbejdsløsheden, men for at den virkelig skal kunne afhjælpes, maa det private Initiativ komme frem; det maa have Luft, det maa kunne arbejde. Men jeg tror ikke, at man med en saadan Forrentning, som nogle af disse Ejendomme efter det, der foreligger, vil give, kan vente, at det private Initiativ vil komme frem, thi det maa have en noget større Rente end den, der her af enkelte Kommuner er opnaaet ved disse Foranstaltninger. Naar der i § 4 siges, at det offentlige skal have Kontrol med Huslejen for Lejlighederne, vilde jeg meget henstille, at man ved de Andragender, der kommer ind, undersøger, om der bliver en normal Forrentning, saaledes at der kommer noget mere Metode i det, ikke fordi det særlig ønskes at faa Lejen forhøjet, men fordi det vistnok er ganske nødvendigt for at faa Arbejds-

løsheden afhjulpet, at det private Initiativ kan komme til at tage fat. Og nu efter at Verdenskrigen er sluttet, forekommer det mig, at det maa være Lovgivningsmagten magtpaaliggende at gøre alt muligt for, at vi kan vende tilbage til normale Forhold og Erhvervene kan komme til at arbejde frit igen; thi først naar dette sker, kan man vente det store Aftræk, den store Afhjælpning af den Arbejdsløshed, som for Tiden tynger vort Samfund.

Da Lovforslagets Bestemmelser i øvrigt, som den højtærede Minister bemærkede ved Gennemgangen, er overensstemmende med den nugældende Lov, skal jeg paa mine Meningsfællers og paa egne Vegne tillade mig at anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme og Vedtagelse i uforandret Skikkelse. Men jeg tillader mig at gentage en indtrængende Anmodning til den høje Regering om, at den i Fremtiden og i det Aar, der kommer, vil give Rigsdagen noget mere Tid til Overvejelse af de Lovforslag, som bliver fremsat til Behandling paa Rigsdagen.

Bramsnæs: Det Forslag, der foreligger her til Behandling for Landstinget, er jo ikke ukendt, idet det i alt væsentligt, som det ogsaa er udtalt af de tidligere ærede Talere, er i fuld Overensstemmelse med det Forslag, der er vedtaget tidligere i Efteraaret. Jeg kan naturligvis i og for sig give det ærede Medlem (Tvede), som sidst talte, Ret i, at det kan være godt for Rigsdagen at have god Tid til at sætte sig ind i et Lovforslag, der fremkommer, men jeg maa dog antage, at de fleste Medlemmer af dette Ting, saa snart de ser dette Lovforslag og ved, at det er forelagt i samme Skikkelse som sidst, kun med Ændring af en Dato, ikke behøver særlig lang Tid til at tage Stilling til det. Det gør vi fra vor Side i alt Fald ikke, idet vi er klare over, at det er nødvendigt at forlænge denne Lov, saa at det Arbejde, der er iværksat paa Grundlag af dens Bestemmelser, ikke standses eller hemmes i nogen Grad. Det er ganske givet, at der, naar et saadant Lovforslag fremkommer, let kan dukke Ønsker op om Forandringer i det, og jeg forstaa derfor ogsaa godt, at man i det høje Folketing har været inde paa en saadan Tankegang. Navnlige ved jeg, at der rundt om i Kommunerne er et meget stærkt Ønske om, at Statens Tilskud til saadanne Arbejder skal være endnu større og efter deres Mening nødvendigvis maa være endnu større,